

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

DRŽAVNA MATURA
šk. god. 2024./2025.

КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК

SRP.60.SR.R.K1.32

61615

Начин означавања одговора на листу за одговоре:

Начин исправљања грешака на листу за одговоре:

С

УК

↑
Преписан тачан одговор

↑
Параф (скраћени потпис)

Начин исправљања грешака у испитној књижици:

(Матура) државна матура

УК

↑
Прецртан погрешан одговор у заградама

↑
Тачан одговор

↑
Параф (скраћени потпис)

ОВДЕ ПРИПИСНУТИ И ОТРГНУТИ!

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

DRŽAVNA MATURA

СРПСКИ ЈЕЗИК

Књижевност и језик

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Идентификациона налепница
ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ!

S
R
P
1

Лист за одговоре

D-S060

1.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
2.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
3.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
4.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
5.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
6.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
7.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
8.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
9.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
10.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
11.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
12.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
13.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
14.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
15.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
16.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
17.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
18.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
19.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
20.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
21.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
22.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
23.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
24.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
25.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
26.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐

27.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
28.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
29.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
30.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
31.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
32.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
33.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
34.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
35.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
36.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
37.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
38.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
39.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
40.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
41.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
42.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
43.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
44.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
45.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
46.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
47.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
48.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
49.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
50.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
51.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
52.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐

Шифра оцењивача: _____

SRP.60.SR.R.L1.02

61616

НЕ ФОТОКОПИРАТИ
ОБРАЗАЦ СЕ ЧИТА ОПТИЧКИ

НЕ ПИСАТИ ПРЕКО
ПОЉА ЗА ОДГОВОРЕ

Означавати овако: **X**

S
R
P
1

53. Попуњава
оцењивач 0 ☐ 1 ☐ NO ☐54. Попуњава
оцењивач 0 ☐ 1 ☐ NO ☐55. Попуњава
оцењивач 0 ☐ 1 ☐ NO ☐56.1. Попуњава
оцењивач 0 ☐ 1 ☐ NO ☐56.2. Попуњава
оцењивач 0 ☐ 1 ☐ NO ☐56.3. Попуњава
оцењивач 0 ☐ 1 ☐ NO ☐56.4. Попуњава
оцењивач 0 ☐ 1 ☐ NO ☐56.5. Попуњава
оцењивач 0 ☐ 1 ☐ NO ☐

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте сва упутства и следите их.

Не окрећите страницу и не решавајте задатке док то не одобри водитељ испитне просторије.

Испит траје **90** минута.

Испред сваке групе задатака наведено је упутство за решавање. Пажљиво га прочитајте.

Пишите читко. Нечитки одговори бодоваће се с нула (0) бодова.

На 2. страници ове испитне књижице приказан је начин означавања одговора и начини исправљања грешака. Приликом исправљања грешака потребно је ставити параф (искључиво скраћени потпис, а не пуно име и презиме).

Користите искључиво хемијску оловку која пише плавом или црном бојом.

Када решите задатке, проверите своје одговоре.

Проверите да ли сте налепили идентификационе налепнице на све испитне материјале.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 30 страница, од тога 3 празне.

I Књижевност

Задачи уз полазни текст

Задачи вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора само је **један** тачан.

Тачне одговоре треба да означите знаком X на листу за одговоре.

Тачан одговор доноси један бод.

Првих 15 задатака односе се на полазне текстове.

Зимски пастел

Згурена на снегу сеоска капела
Зебе усред гробља. Небеса су бела.
Ниоткуд ни ветра да се јави шумом,
И заплаче гдегод за крстом, за хумом.

Нити смрзло звоно час да куцне који,
Укочено, мирно, још сказаљка стоји,
Показујућ тако сред долине неме
Сат, када је најзад умрло и време.

Јован Дучић

1. Која се од наведених тврдњи односи на полазну песму?

- A. Строфа је катрен.
- B. Рима је укрштена.
- C. По врсти је дитирамб.
- D. Стихови су десетерци.

(1 бод)

2. Шта је од наведеног персонификовано у песми?

- A. гробље
- B. небеса
- C. ветар
- D. крст

(1 бод)

3. Шта тематизује песма?

- A. постојање Бога
- B. сећање на младост
- C. смрт природе и човека
- D. љубав према зимском пределу

(1 бод)

Таи

(одломак)

Кад се запитамо шта је оно што нас држи буднима и радозналима и заинтересованима и дотеранима и одвраћа од перфектног тренутка да се заврши дан у једнако беспрекорном смирењу, одговор је: жудња.

Жудња да завеса не падне пре него што остану само они који су се наживели, жудња да не будемо одсутни кад пролази очекивани моменат, жудња да се не пропусти свепрожимајућа, удобна непокретност из које је лако видети свакога и судити о било коме – очекујући још један покрет, још један дамар, још један уздах, још један поглед на оно што нам не припада.

Жудња је неодређени осећај да нашем дану – баш као и нашем животу – недостаје управо онај тајни састојак који нам је тренутно изван домашаја. Живот је преплављен жудњом, а жудња је већа од живота; живот је премали, прекратак, претесан да она буде утољена. Одредити циљ или објекат своје жудње, значи предодредити боју свог изгнанства.

(...)

Сам сам провео читаву претходну годину, а усамљен деценију, думам сам: штавише, понављањем тог ништавила с временом сам научио да на сопствено друштво и на самоћу гледам као на природно стање, стање мира, релативног мира. Но самоћа није исто што и усамљеност. Ова прва подразумева одређену сабраност, то је објективно стање; друга пак обележава субјективни осећај који произилази из жудње. Чинило ми се да је моја усамљеност с временом окоштала и постала уприрођена, непоправљива. С временом је прерасла у самоћу, а да то нисам ни приметио. Личио сам себи на трули пањ поред пута, на скитницу чије је сећање на властиту људскост давно избледело, на Јова који је све изгубио.

Горан Гоцић

4. Колико је времена наратор провео сам?

- A. недељу дана
- B. месец дана
- C. годину дана
- D. десет година

(1 бод)

5. С чиме се од наведеног пореди наратор?

- A. с путом
- B. са завесом
- C. с утопљеником
- D. с трулим пањем

(1 бод)

6. Која је од наведених тврдњи о жудњи тачна према полазном тексту?

- A. Самоћа произилази из жудње.
- B. Човеково природно стање мира је жудња.
- C. Живот довољно траје да би жудња у њему била задовољена.
- D. Жудња је неодређен осећај који показује да нам нешто недостаје.

(1 бод)

Ширење писмености

(одломак)

Али од највеће важности био је проналазак папира и штампарске технике, који је омогућио сразмерно брзу, једноставну и јефтину израду копија неког изворника у великом броју примерака, а тиме и развој писмене културе и културну дифузију. Папир је кинески изум из 105. године нове ере, који су Арапи преузели негде у 7. веку а у Европу пренели преко Шпаније у 12. веку. Штампa је такође пронађена у Кини, и то најкасније у 7. веку у смислу прављења отисака оригиналног текста, а почев од 11. века и као техника покретних дрвених (од краја 14. века и металних) коцкица са урезаним појединачним карактерима.

(...)

У Европи се штампа јавља средином 15. столећа, можда независно од кинеског претходника, а приписује се Јоханесу Гутенбергу, који је у Мајнцу начинио ручну пресу за штампање путем покретних металних слова. Једна од првих тако произведених књига, тзв. Гутенбергова Библија, довршена је 1456. године, а штампана је на латинском, готицом и – што ће остати редовна пракса раних штампара – у верној имитацији рукописног стила, са руком додатим илуминацијама.

До краја века штампарије су изникле по целој Европи. Године 1494. штампана је и прва српска ћирилична књига, урађена са богатим декорацијама у штампарији Црнојевића на Цетињу – Октоих ('осмогласник': књига за литургијско појање у осам гласова у православној цркви). Исте године у Сењу је на хрватској глагољци штампан Мисал (књига молитви и песама коришћена приликом служења мисе), први за који се поуздано зна да је настао на јужнословенском тлу. Све књиге штампане у том првом раздобљу, закључно са 1500. годином, зову се инкунабуле (лат. *incipitulum* 'повој; почетак').

Ранко Бугарски, „Писмо”

7. У којем је веку изумљен папир?

- A. у 2. веку
- B. у 7. веку
- C. у 11. веку
- D. у 14. веку

(1 бод)

8. Која се од наведених тврдњи односи на Гутенберга?

- A. Штампao је Библију на латиници.
- B. Библију је штампao на ручној преси.
- C. Изумео је пресу с покретним дрвеним коцкицама.
- D. Ручну пресу с металним словима донео је из Кине.

(1 бод)

9. Која је од наведених тврдњи тачна према полазном тексту?

- A. Све инкунабуле штампане су на готици.
- B. Прва штампарија налазила се на јужнословенском тлу.
- C. Октоих штампан на Цетињу и Мисал штампан у Сењу су инкунабуле.
- D. Европљани су изумели папир у истом веку кад су Кинези изумели штампу.

(1 бод)

Међу јавом и мед сном

Срце моје самохрано,
ко те дозва у мој дом?
неуморна плетисанко,
што плетиво плетеш танко
међу јавом и мед сном.

Срце моје, срце лудо,
шта ти мислиш с плетивом?
кô плетилџа она стара,
дан што плете, ноћ опара,
међу јавом и мед сном.

Срце моје, срце кивно,
убио те живи гром!
што се не даш мени живу
разабрати у плетиву
међу јавом и мед сном!

Лаза Костић

10. Којој књижевној епохи припада полазна песма?

- A. бароку
- B. романтизму
- C. реализму
- D. авангарди

(1 бод)

11. На коју се античку јунакињу односи стих „кô плетиља она стара”?

- A. на Антигону
- B. на Еуридику
- C. на Медеју
- D. на Пенелопу

(1 бод)

12. Која се од наведених тврдњи односи на полазну песму?

- A. Темелји се на иронији.
- B. Драга се јавља између јаве и сна.
- C. Тематизује процес настанка поезије.
- D. Лирски субјекат се обраћа вољеној жени.

(1 бод)

Патка

Гега се прашином
у којој се не смеју рибе
У боковима својим носи
Немир вода
Неспретна
Гега се полако
Трска која мисли
Ионако ће је стићи
Никада
Никада неће умети
Да хода
Као што је умела
Огледала да оре

Васко Попа

13. Којем песничком циклусу припада полазна песма?

- A. „Списак”
- B. „Мала кутија”
- C. „Ходочашће”
- D. „Далеко у нама”

(1 бод)

14. На шта се односи метафора „огледала” у наведеним стиховима?

- A. на воду
- B. на њиву
- C. на трску
- D. на двориште

(1 бод)

15. Која се од наведених тврдњи односи на полазну песму?

- A. Припада поезији романтизма.
- B. Стихови су везани парном римом.
- C. Тематизује човека и његову судбину.
- D. Лирски субјекат се залаже за права животиња.

(1 бод)

Задаци без полазног текста

Задаци вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора само је **један** тачан.
Тачне одговоре треба да означите знаком X на листу за одговоре.
Тачан одговор доноси један бод.

16. Пажљиво прочитајте стихове песме Бранка Радичевића:

„Лисје жути веће по дрвећу,
Лисје жути доле веће пада,
Зеленога више ја никада
Видет' нећу!”

Која се од наведених стилских фигура јавља у стиховима?

- A. симплоха
- B. анадиплоза
- C. ономатопеја
- D. алитерација

(1 бод)

17. На коју се врсту карактеризације књижевног лика односи следећа дефиниција?

То је врста карактеризације лика којом се описује изглед лика, његово држање, ход, одећа и обућа.

- A. на језичку
- B. на физичку
- C. на индиректну
- D. на психолошку

(1 бод)

18. Који се од наведених описа односи на антагонисту у драми?

- A. драмски лик који предводи хор
- B. драмски лик који помаже протагонисти
- C. драмски лик чије су врлине преувеличане
- D. драмски лик који се супротставља главном лику

(1 бод)

19. Пажљиво прочитајте следеће стихове:

„Дјевојка је Сунцу говорила:
'Јарко Сунце, љепша сам од тебе!
Ако ли се томе не вјерујеш,
Ти изиђи на то равно небо,
Ја ћу изић' за гору на воду.'”

Из које су народне песме наведени стихови?

- A. „Српска дјевојка”
- B. „Јабланова моба”
- C. „Сунце се дјевојком жени”
- D. „Женидба Милића Барјактара”

(1 бод)

20. На којем се од наведених мотива заснива народна епска песма „Зидање Скадра”?

- A. на мотиву ропства
- B. на мотиву људске жртве
- C. на мотиву женине издаје
- D. на мотиву свађе око наследства

(1 бод)

21. Којом се од наведених књижевних врста учвршћује култ свеца или владара у средњовековној књижевности?

- A. житијем
- B. беседом
- C. романом
- D. путописом

(1 бод)

22. Пажљиво прочитајте следећи одломак из „Житија Светог Симеона” Светог Саве:

„Јер изиђе из отачаства свога на ону свету ливаду, то јест у Свету Гору, и нађе некадашњи манастир, то јест Милеје, Ваведење свете и преславне Владичице Богородице, разваљен сасвим од безбожних ратника. И други већи подвиг узе и потруди старост своју, и мене, ако и недостојна, кога је имао код себе где му работа. Као што овде обнови и устроји све, тако и то свето место подиже, да нас ни тамо не лиши обновљења и помена и уточишта.”

Подизање којег од наведених манастира описује наведени одломак?

- A. Грачанице
- B. Жиче
- C. Студенице
- D. Хиландара

(1 бод)

23. Који је аутор написао песму „Плач Србији”?

- A. Доситеј Обрадовић
- B. Захарија Орфелин
- C. Јован Стерија Поповић
- D. Вук Стефановић Караџић

(1 бод)

24. Шта тематизује „Похвала књизи” из „Беседа шајкашима” Гаврила Стефановића Венцловића?

- A. значај образовања
- B. заслуге свештеника
- C. калиграфске вештине
- D. квалитет штампарства

(1 бод)

25. У којем се веку јавља епоха романтизма у српској књижевности?

- A. у 17. веку
- B. у 18. веку
- C. у 19. веку
- D. у 20. веку

(1 бод)

26. Које је књижевне врсте дело „Кад млидија’ умрети” Бранка Радичевића?

- A. елегија
- B. дитирамб
- C. љубавна песма
- D. родољубива песма

(1 бод)

27. У којим од наведених стихова игуман Стефан говори о суровој природи живота на земљи?

- A. „Св’јет је овај тиран тиранину, / а камоли души благородној”
- B. „Све што бива и што може бити, / мени ништа није непознато”
- C. „све се човјек брука са човјеком: / гледа мајмун себе у зрцало”
- D. „Муж је бранич жене и ђетета, / народ бранич цркве и племена”

(1 бод)

28. Који је аутор творац манифеста српског реализма?

- A. Бранислав Нушић
- B. Војислав Илић
- C. Радоје Домановић
- D. Светозар Марковић

(1 бод)

29. У којем је од наведених дела Јеврем Прокић главни јунак?

- A. „Данга”
- B. „Зона Замфирова”
- C. „Народни посланик”
- D. „Вечити младожења”

(1 бод)

30. Шта од наведеног тематизује приповетка „Први пут с оцем на јутрење” Лазе Лазаревића?

- A. очеву зависност о коцки
- B. покушај унијаћења Срба
- C. суочавање са смрћу драге
- D. однос старих и нових генерација

(1 бод)

31. С којом је библијском причом приповетка „Вођа” Радоја Домановића у интертекстуалном односу?

- A. с причом о потопу
- B. с причом о судњем дану
- C. с причом о братоубиству
- D. с причом о обећаној земљи

(1 бод)

32. У којој књижевној епохи делују критичари Богдан Поповић и Јован Скерлић?

- A. у романтизму
- B. у реализму
- C. у модерни
- D. у авангарди

(1 бод)

33. Пажљиво прочитајте стихове песме „Вече на шкољу” Алексе Шантића:

„И јеца звоно –
Боно
По кршу дршће звук.
С уздахом туге
Дуге
Убоги моли пук.”

Које се од наведених обележја **не јавља** у наведеним стиховима?

- A. унакрсна рима
- B. социјални мотив
- C. персонификација
- D. акустичке песничке слике

(1 бод)

34. Која се од наведених тврдњи односи на песника Владислава Петковића Диса?

- A. Писао је песме библијске тематике.
- B. Чести мотиви његове поезије су очи и звезде.
- C. Творац је надреализма у српској књижевности.
- D. Припада традиционалистичкој струји српске модерне.

(1 бод)

35. На који се књижевни лик односи следећи одломак?

„И пошто је још у почетку била уверена да никада неће бити таквог који ће моћи да буде већи од ње, да би се она осећала сва срећна, што такав, лепши и виши од ње и по своме пореклу и по својој лепоти, њену снагу и лепоту троши и расипа. Јер једино би такав могао к њој прићи; једино таквом би се она дала да је љуби.”

- A. на Зону
- B. на Лотику
- C. на Нолу
- D. на Софку

(1 бод)

36. Који је од наведених књижевних праваца утемељио Милош Црњански?

- A. хипнизам
- B. дадаизам
- C. зенитизам
- D. суматраизам

(1 бод)

37. Који је од наведених аутора написао следеће стихове?

„Ја сам се смејао у крви до колена,
и нисам питао: зашто?
Брата сам звао душманом клетим,
и кликтао сам кад се у мраку напред хрли,
и онда лети к врагу и бог, и човек, и ров!”

- A. Душан Васиљев
- B. Милош Црњански
- C. Милутин Бојић
- D. Оскар Давичо

(1 бод)

38. Који је од наведених ликова приповедач романа „Људи говоре” Растка Петровића?

- A. Пипо
- B. Ивона
- C. путник
- D. маркиз

(1 бод)

39. Која се од наведених тврдњи односи на епоху савремене српске књижевности?

- A. Настаје седамдесетих година 19. века.
- B. Писци стварају под снажним утицајем руске књижевности.
- C. Поезија се заснива на начелу да песма мора бити цела лепа.
- D. Уводи се квазидокументарност и други постмодернистички поступци.

(1 бод)

40. На којем се контрасту заснива песма „Реквијем” Миодрага Павловића?

- A. дан и ноћ
- B. живот и смрт
- C. пролеће и јесен
- D. љубав и мржња

(1 бод)

41. Која се од наведених тврдњи односи на роман „Проклета авлија” Иве Андрића?

- A. Тематизује однос власти и појединца.
- B. Радња романа смештена је у Вишеград.
- C. Описује период од 16. века до 1908. године.
- D. Свако поглавље почиње цитатом из Курана.

(1 бод)

42. Шта је инспирисало Мешу Селимовића на писање романа „Дервиш и смрт”?

- A. братово страдање
- B. боравак у затвору
- C. живот у манастиру
- D. боравак у болници

(1 бод)

43. Који је ракурс примењен у сцени филма „Господар прстенова” приказаној на фотографији?

- A. тотал
- B. панорама
- C. горњи ракурс
- D. нормалан ракурс

(1 бод)

II Језик

Задаци вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора само је **један** тачан.
Тачне одговоре треба да означите знаком X на листу за одговоре.
Тачан одговор доноси један бод.

44. Који је назив јела написан у складу с правописном нормом?

- A. чуретина с патлиџанима
- B. чуретина с патлиђанима
- C. ћуретина с патлиџанима
- D. ћуретина с патлиђанима

(1 бод)

45. У којој се од наведених речи **не јавља** непостојано а?

- A. тигар
- B. мачак
- C. шаран
- D. комарац

(1 бод)

46. Која је од наведених речи непроменљива?

- A. два
- B. двеста
- C. хиљада
- D. милион

(1 бод)

47. Која је од наведених речи твореница која је настала суфиксацијом?

- A. брусница
- B. смоквица
- C. лубеница
- D. боровница

(1 бод)

48. Која је од наведених реченица независносложена искључна?

- A. Дошли су сви осим њега.
- B. Дошли су сви, али он није.
- C. Дошли су сви иако он није.
- D. Дошли су сви, само он није.

(1 бод)

49. У којој се од наведених реченица јавља метонимија?

- A. Пукло је сијалично грло.
- B. Вода му је дошла до грла.
- C. Запела му је кнедла у грлу.
- D. Фармер има преко двеста грла.

(1 бод)

50. Пажљиво прочитајте следећи текст:

„Е с’г идем из амам... Туј беше и Зоне Замфирско... Онија очи како бадем. Грло гу како филдиш. А уста гу како мерџан. Ух, Манчо. Па кад видо ону њојну снагу. Оне њојне беле, цврсте груди... А ја се удари по чело. Пуста Доке. Што неси бећар да гу отмеш од татко гу. Каква је лепотиња...”

На којем дијалекту говори лик из романа „Зона Замфирова” у наведеном тексту?

- A. на призренско-тимочком
- B. на источнохерцеговачком
- C. на зетско-јужносанџачком
- D. на шумадијско-војвођанском

(1 бод)

51. Која се од наведених врста текста пише административним стилем?

- A. фељтон
- B. колумна
- C. пуномоћ
- D. репортажа

(1 бод)

52. Који је од наведених текстова написан на српскословенском језику?

- A.** „Плач Србији”
- B.** „Живот и прикљученија”
- C.** „Мирослављево јеванђеље”
- D.** „Сало дебелого јера либо азбукопротрес”

(1 бод)

III Књижевност и језик

Задаци кратког одговора

На следеће задатке одговорите кратким одговором (с једном речи, с неколико речи или једноставном реченицом).

Одговоре упишите **само** на предвиђено место у испитној књижици.

Тачан одговор доноси један бод.

53. Које су врсте наведени стихови с обзиром на њихову дужину?

„Град градила б'јела вила
Ни на небо, ни на земљи,
Но на грану од облака?”

(1 бод)

54. Како се зове врста приповетке која на прикривен, подругљив и духовит начин критикује друштво, власт или људске мане?

(1 бод)

55. Које је књижевне врсте дело „Златна јабука и девет пауница”?

(1 бод)

56. Пажљиво прочитајте наведену реченицу и одговорите на следећих пет питања.

Боље гледати живот у позоришном комаду него гледати позоришни комад у животу.
(Бранислав Нушић)

56.1. До које гласовне промене долази приликом творбе речи **позориште** → **позоришни**?

_____ (1 бод)

56.2. У којем је облику глагол у наведеној реченици?

_____ (1 бод)

56.3. Које је врсте реч у компаративу из полазне реченице?

_____ (1 бод)

56.4. Коју синтаксичку функцију врши придев **позоришни** у полазној реченици?

_____ (1 бод)

56.5. Како гласи деминутив именице **комад**?

_____ (1 бод)

Празна страница

Празна страница

Празна страница